

KARTA KURSUsemestr ZIMOWY
2022/2023

Nazwa	Bezpieczeństwo polityczne		
Nazwa w j. ang.	<i>Political security</i>		
Kod		Punktacja ECTS*	4
Koordinator	dr Sabina Olszyk	Zespół dydaktyczny dr Sabina Olszyk	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest wzbogacenie wiedzy studentów dotyczącej problematyki bezpieczeństwa politycznego, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń dla systemu politycznego i instytucji politycznych. Podstawą refleksji będzie w głównej mierze ukazanie wielowymiarowości bezpieczeństwa w sferze politycznej, a także wskazanie czynników determinujących stabilność polityczną państwa. Poszerzenie wiedzy w zakresie bezpieczeństwa politycznego oparte zostanie na licznych przykładach.

Warunki wstępne

Wiedza	Student posiada wiedzę ogólną z zakresu historii, a także wykazuje znajomość aktualnej polityki krajowej oraz współczesnych stosunków międzynarodowych.
Umiejętności	Student posiada umiejętność jasnej prezentacji posiadanej wiedzy oraz pracy indywidualnej i grupowej, a także umiejętność poszukiwania i korzystania ze źródeł.
Kursy	Nauka o państwie i prawie

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	<p>Student:</p> <p>W1 posiada wiedzę w zakresie bezpieczeństwa politycznego i jego uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych i psychologicznych zarówno w wymiarze krajowym jak i międzynarodowym, zna podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem politycznym</p> <p>W2 zna czynniki zapewniające stabilność polityczną w państwie i na arenie międzynarodowej</p> <p>W3 zna zagrożenia wpływające na obniżenie poziomu bezpieczeństwa politycznego</p> <p>W4 zna przykłady działań wpływających na wzrost/spadek poziomu bezpieczeństwa politycznego w wybranych krajach</p>	<p>K1_W01, K1_W03</p> <p>K1_W03, K1_W04</p> <p>K1_W04, K1_W01</p> <p>K1_W03, K1_W05</p>
--	---	---

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	<p>Student:</p> <p>U1 potrafi wskazać zagrożenia bezpieczeństwa politycznego państwa</p> <p>U2 potrafi wskazać czynniki wpływające na poziom bezpieczeństwa politycznego państwa</p> <p>U3 potrafi podać przykłady zagrożeń dla stabilności politycznej państwa, zarówno w wymiarze krajowym jak i międzynarodowym</p> <p>U4 potrafi prezentować nabytą wiedzę w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych</p>	<p>K1_U01, K1_U02</p> <p>K1_U02, K1_U05</p> <p>K1_U03, K1_U04</p> <p>K1_U01, K1_U05</p> <p>K1_U03</p>

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	<p>Student:</p> <p>K1 wykazuje zainteresowanie współczesnymi problemami związanymi z zachowaniem stabilności politycznej w państwie, kształtując postawę obiektywnej oceny uwarunkowań jakie wpływają na umocnienie bezpieczeństwa politycznego</p> <p>K2 wykazuje niezależność i samodzielność myśli, postaw i przekonań, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech</p> <p>K3 potrafi w zrozumiały sposób przekazać zdobytą wiedzę</p> <p>K4 potrafi samodzielnie uzupełnić nabytą wiedzę, korzystając z zalecanej literatury jak i źródeł internetowych</p>	<p>K1_K01, K1_K02</p> <p>K1_K01, K1_K02</p> <p>K1_K01, K1_K03</p> <p>K1_K01, K1_K03</p>

studia stacjonarne

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	30	30								

studia niestacjonarne

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	20	20								

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład konwersatoryjny, wykład z prezentacją, analiza i interpretacja tekstu/dokumentów źródłowych, dyskusja, praca w grupach. Student wykazuje aktywny udział w zajęciach, wykonuje projekt indywidualny oraz grupowy przygotowany w formie prezentacji multimedialnej.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E-learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W1								X		X			
W2								X		X			
W3								X		X			
W4								X		X			
W5								X		X			
U1								X		X			
U2								X		X			
U3								X		X			
U4								X		X			
U5								X		X			
U6								X		X			
U7								X		X			

K1								X		X			
K2								X		X			
K3								X		X			
K4								X		X			

Kryteria oceny	<p>Na ocenę z zajęć składa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecność i aktywność za zajęciami (1 dopuszczalna nieobecność) - udział w dyskusji - pozytywna ocena indywidualnych/grupowych prac
----------------	---

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

WYKŁAD

- I. Miejsce bezpieczeństwa politycznego w strukturze bezpieczeństwa państwa.
- II. Kategorie pojęciowe w zakresie bezpieczeństwa politycznego - proces polityczny, działanie polityczne, stosunki polityczne, interesy polityczne, podmiotowość polityczna, władza polityczna, decyzje polityczne, państwo, system polityczny, doktryna polityczna, geopolityka.
- III. Bezpieczeństwo polityczne - aspekt definicyjny i teoretyczny.
- IV. Determinanty bezpieczeństwa politycznego państwa - aspekt krajowy i międzynarodowy.
- V. Obszary zainteresowania bezpieczeństwa politycznego.
- VI. Podmioty chronione w zakresie bezpieczeństwa politycznego.
- VII. Aktywność podmiotów spoza władzy publicznej w zakresie wspierania bezpieczeństwa politycznego: społeczeństwo obywatelskie, partie polityczne i grupy nacisku, związki zawodowe, kościoły i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe.
- VIII. Bezpieczeństwo polityczne polski - studium przypadku.

ĆWICZENIA

Zagrożenia bezpieczeństwa politycznego

I. WYMIAR WEWNĘTRZNY

1. Kryzys władzy

- osłabienie instytucji demokratycznych kwestionowanie i podważanie wewnętrznej legitymizacji politycznej (czyli prawa jednostki do sprawowania władzy w imieniu innych np. Polska w różnych okresach, inne państwa);

- dopuszczenie do fałszerstw wyborczych;
- tolerancja sił nieposłusznych konstytucyjnie ustanowionym władzom (przykłady).

- 2. Zmiana formy rządu** - od demokracji do autorytaryzmu
 - patologie procesu decyzyjnego rządu, nadużywanie siły (przykłady) (np. II Rzeczpospolita, Białoruś, Ukraina)
 - niespójność systemu prawnego i częste zmiany prawa
 - dziury i luki prawne umożliwiające nadinterpretacje przepisów
- 3. Upartyjnienie organów administracji publicznej**
 - wzrost znaczenia powiązań nieformalnych w decyzjach podejmowanych w sferze administrowania sprawami publicznymi (nieuprawnione wpływy grup interesu, korporacji etc; skutki wpływów sił obcych)
 - przenoszenie decyzji na szczebel ponadnarodowy (np. UE)
- 4. Korupcja**, powiązania elementów przestępczych ze strukturami państwowymi
 - przestępczość gospodarcza z udziałem podmiotów skarbu państwa
 - przechwytywanie i ujawnianie tajnych informacji związanych z państwem (np. Wikileaks, E. Snowden, Vatileaks)
- 5. Rewolucja informacyjna**
 - nowe formy pozyskiwania dochodów, nowe wirtualne rynki
 - globalizacja i przepływ kapitałów
 - błędna polityka gospodarcza i społeczna państwa przyczyniająca się do wzrostu bezrobocia oraz nadmiernej emigracji
- 6. Wzrost rozwarstwienia społecznego** (polaryzacja i fragmentacja społeczeństw)
 - zmierzch solidarności społecznej
 - słabość struktur społeczeństwa obywatelskiego
 - osłabienie więzi z państwem jako podstawową formą organizacji społeczeństwa (Polska, inne kraje)
- 7. Spory na tle etnicznym** dotyczące dążeń do suwerenności
 - secesjonizm (dążenie do oddzielenia się jakiegoś regionu od reszty kraju i utworzenia samodzielnego państwa np. Baskowie)
 - migracje (np. kryzys migracyjny w Europie 2015 r.)
- 8. Pandemia COVID-19** (Polska, Europa, świat)

II. WYMIAR MIĘDZYNARODOWY

- 9. Tworzenie bloków politycznych i koalicji** skierowanych przeciw danemu państwu (np. *Europa dwóch prędkości*) lub danej władzy
 - dążenia wielkich mocarstw, organizacji międzynarodowych do powiększenia stref wpływów, wykorzystujących swoją potęgę do podporządkowania sobie państw słabszych, a tym samym naruszających ich suwerenność (np. ingerencja w sprawy wewnętrzne państwa, wywieranie nacisku politycznego na państwo (sankcje, ultimatum, prowadzenie akcji politycznych przeciwko państwu)
- 10. Kwestionowanie przez państwa** istniejącego układu granic państwowych i dążenia do ich rewizji, z pogwałceniem obowiązujących w tym zakresie regulacji międzynarodowych
 - działania na rzecz osłabienia integralności terytorialnej państwa
 - obecność obcych wojsk na terenie innych państw
 - publiczne nagłaśnianie problemów dotyczących pretensji terytorialnych
 - występowanie roszczeń terytorialnych między państwami
- 11. Autorytaryzmy** (np. Afryka, Ameryka Południowa, Azja)
 - fundamentalizmy (Bałkany, niektóre kraje islamskie)
 - rozwijanie i/lub wspieranie terroryzmu międzynarodowego z wykorzystaniem zróżnicowania kulturowego i stymulowanie fundamentalizmu, zwłaszcza religijnego

12. **Przymus polityczny i ideologizacja polityki** międzynarodowej (podsycanie i rozwijanie agresywnych ideologii i ruchów politycznych, odwołujących się do agresywnego nacjonalizmu, rasizmu, ksenofobii, szowinizmu, antysemityzmu i innych form nietolerancji, które prowadzą do głębokich podziałów ideologiczno-politycznych)
- podsycanie różnic na tle polityczno-ideologicznym, stanowiącym podstawy ustrojowe państw, które same w sobie mogą generować sytuacje konfliktowe)
 - zaostrzanie sprzeczności między mniejszościami etnicznymi (np. kwestia żydowska)
 - dyskryminacja i próby poróżnienia grup etnicznych
13. **Manipulacja informacją** (tzw. *fake news*)
- niestabilność sytuacji wojskowo-politycznej w państwach sąsiedzkich (np. Białoruś, Gruzja, Ukraina)
 - aktywność obcych służb specjalnych na terenie państwa (szpiegostwo).

Wykaz literatury podstawowej

Ciupiński A., Malak K. (red.), *Bezpieczeństwo i wojskowe*. Warszawa : AON, 2004.
 Czermińska M., Budzowski K. (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe: aspekty polityczne i ekonomiczno-społeczne*. Kraków: Oficyna Wydawnicza AFM Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, 2020.
 Łukomski G., *Polityczna przestrzeń polskości w XX wieku: bezpieczeństwo polityczne Rzeczypospolitej z perspektywy racji stanu*. Londyn ; Poznań: Wydawnictwo Naukowe "Silva Rerum", 2013.
 Zalewski S., *Bezpieczeństwo polityczne : studium funkcjonalności*. Siedlce: Wydawnictwo Akademii Podlaskiej, 2010.
 Zalewski S., *Bezpieczeństwo polityczne : zarys problematyki*. Siedlce: Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego, 2013.

Wykaz literatury uzupełniającej

Jaczyński S., Kubiak M., Minkina M. (red.), *Współczesne bezpieczeństwo polityczne*. Warszawa ; Siedlce: Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego, 2012.
 Śmiałek K. (red.), *Dziedziny i sektory bezpieczeństwa narodowego : wybrane zagadnienia*. Warszawa: Wojskowa Akademia Techniczna, 2020.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

studia stacjonarne

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)
studia niestacjonarne

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	20
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4